

6.1.2017

Auto- ja liikennetoimittajat ry AuLi

Valtiovarainministeriön vero-osasto

CC: Hallitusneuvos Merja Sandell

CC: Neuvotteleva virkamies Markus Teräväinen

Asia: Lakiluonnos kevyiden moottoriajoneuvojen verosta

Koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi kevyiden moottoriajoneuvojen verosta ja laiksi ajoneuvoverolain 21 ja 57 §:n muuttamisesta. Kyseessä on esitys moottoripyörien käyttömaksuksi.

Auto- ja liikennetoimittajat ry AuLi esittää huolestumisensa esitetyn veron vaikutuksista muun muassa EU parlamentin 2011 julkaiseman liikennepoliittisen, ns. valkoisen kirjan, päätöslauselmaesityksen täytäntöönpanon, moottoripyöräalan suoran ja välillisen työllisyyden ja valtion verotulojen kasvun kannalta.

EU:n liikennepoliittisen mietinnön vastaisuus

EU:n liikennepoliittisen mietinnön, ns. valkoisen kirjan (2011) mukaan EU:n alueella liikennettä koskevaa säännöstöä pitää yhdenmukaista, vähentää eriarvoisuutta sekä korostaa "käyttäjä ja saastuttaja maksaa" -periaatetta. Lisäksi EU:n liikennepoliittinen mietintö esittää vaatimuksen motorisoitujen kaksipyöräisten huomioimisesta olennaisena osana liikennejärjestelmää.

Motorisoidut kaksipyöräiset, moottoripyörät mukaanlukien, ovat EU:n liikennepoliittisen päätöslauselmaesityksen täytäntöönpanon mukaan tärkeässä osassa nimenomaan kaupunkiliikenteen kehittämisessä. Ne vähentävät ruuhkien muodostumista. Tämä puolestaan vähentää liikenteen aiheuttamia päästöjä. Kuutiotilavuudesta riippumatta moottoripyörät vähentävät kaupunkiolosuhteissa myös olennaisesti pysäköintitilan tarvetta.

Kaavailtu *Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kevyiden moottoriajoneuvojen verosta ja laiksi ajoneuvoverolain 21 ja 57 §:n muuttamisesta*, eli yli 125 cc moottoripyörien vero/käyttömaksu, ei tältä osin kunnioita mitään EU:n liikennepoliittisen ns. valkoisen kirjan, päätöslauselman esityksen kohdista.

Se, että valtio tarvitsee rahaa, ei kaikei voi olla perustelu kansallisesta päätöksestä, joka on ristiriidassa EU:n tavoitteiden, kuten liikenneympäristön päästöjen vähentämisen kanssa.

Ohjausvaikutuksen puute

Suomi pyrkii vähentämään tuontiöljyn energiakäyttöä 50% vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. (*Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030*). Auto- ja liikennetoimittajat haluaa kysyä, kuinka tällöin voidaan ehdottaa ajoneuvoveroa, joka ei kerry päiväkohtaisesti? Ehdotettu järjestely - 150 euron kiinteä vuosimaksu - on autojen ajoneuvoverosta poiketen täysin vailla ympäristöllistä ohjausvaikutusta, koska sama maksu otettaisiin käyttöpäivien määrästä riippumatta.

Kun kaavailtu moottoripyörän käyttömaksu peritään yhtälailla yhden kuin 365 käyttöpäivän mukaan, syntyy mielikuva, että kyse on harrastevälineeseen kohdistuvasta omistusverosta. Sellaista ei liene toista Suomen verolainsäädännössä?

Negatiivinen vaikutus työllisyyteen

Suunnitellun moottoripyörien ja veneiden käyttömaksun/veron, tavoite on 42 miljoonan euron lisäys valtion kassaan. Asiasta tehdyt vaihtoehtoiset laskelmat kuitenkin osoittavat, että moottoripyörille suunniteltu käyttömaksu vaikuttaisi negatiivisesti moottoripyörien myyntimääriin, ajosuoritteeseen ja palveluiden käyttöön.

Moottoripyöräala työllistää tällä hetkellä noin 800 henkilöä. Esimerkiksi huoltopalvelujen ja tarvikemyynnin laskun seurauksena olisi irtisanomisia (n. 100 työntekijää) ja liiketoiminnan konkurssseja. Suuri osa moottoripyöräalan vähittäisliikkeistä on perheyriityksiä.

Mp- ja pienajoneuvoalan supistuminen koskisi välillisesti myös aiheesta kirjoittavia medioita sekä näille sisältöä tekeviä erikoistoimittajia ja muuta journalistista henkilöstöä.

VTT:n Moottoripyörämaahantuoille lokakuussa 2016 tekemän kyselyn perusteella käyttömaksu/vero aiheuttaisi noin 10 jälleenmyyjän tai pienen liikkeen lopettamispäätöksen ja noin 100 työpaikan poistumisen alalta. Lisäksi nuorille ei enää syntyisi alalta juurikaan uusia harjoittelu- ja työpaikkoja.

Uusien moottoripyörien myynti on laskenut tasaisesti alkaen vuodesta 2010. Kuvaavaa moottoripyöräalan kehitykselle on myös, että kun 2009 lopussa mp-kauppiasyhdistyksessä oli 81 jäsenliikettä, on yhdistyksessä tällä hetkellä enää 60 jäsenliikettä. Alan arvioiden mukaan kaavailtu moottoripyörävero/käyttömaksu tulee vääjäämättä lisäämään myös alan työttömyyttä.

Moottoripyörämaahantuojen ja -kauppiaiden tekemien laskelmien mukaan kaavailun moottoripyörien käyttöveron/maksun, seurauksena valtio menettäisi ilman kerrannaisvaikutuksia noin 23 miljoonaa euroa arvonlisä- ja muunlaisina verotuloina

(Moottoripyörämaahantuoja ja moottoripyöräkauppias, kannanotto moottoripyöräajoneuvoveroon 21.10.2016).

Venepuolella on päädytty hyvin samanlaisiin laskelmiin. Kerrannaisvaikutuksineen suunniteltu moottoripyörä- ja veneiden vuosikäyttömaksu saattaa aiheuttaa valtiolle jopa 80 miljoonan euron menetykset ja kulut muun muassa työttömyyskorvauksina.

Vaihtoehtoinen ratkaisumalli

Auto- ja liikennetoimittajat ry AuLi, esittääkin, että jos valtio todella haluaisi saada lisää tuloja moottoripyöräalalta, olisi yksi ratkaisu moottoripyörä-ajoneuvoveron alennus tai jopa poisto, kuten Norjassa. Toimenpide voitaisiin tehdä myös nykytyyliin sopivasti kokeiluluontoisena.

Moottoripyörä-ajoneuvoveron alentamista on kokeiltu Norjassa 2015, ja tulokset ovat vakuuttavia. Heti ensimmäisenä vuonna uusien moottoripyörä-ajoneuvojen rekisteröintimäärät nousivat 50 prosenttia. Uusista moottoripyörä-ajoneuvoista maksetun arvonlisäveron ansiosta valtion verotulot kasvoivat.

Norja ja Suomi ovat monessa suhteessa keskenään vertailukelpoisia yhteiskuntia. Niinpä on varmaa, että nyt yli 125 cc moottoripyörä-ajoneuvoon kohdistettu vero ei lisää valtion tuloja.

Nykyinen verotuskäytäntö ja kaavailtu moottoripyörä-ajoneuvovero/maksu ei myöskään kannusta kannan uudistumiseen. Päinvastoin, vero saattaa ohjata harrastajia ostamaan halvempia ja vanhempia moottoripyörä-ajoneuvoja, jotta pystyy jatkamaan harrastusta.

Siksi Auto- ja liikennetoimittajat ry:n mielestä kannattaisi kokeilla tavallisuudesta poikkeavaa tapaa - laskea veroja ja tätä kautta lisätä uusien, EU4 normin mukaisten, vähäpäästöisten ja ajoturvatekniikaltaan edistyksellisten moottoripyörä-ajoneuvojen myyntiä. Sen seurauksena kasvaisivat myös verotuotot ja alan työllisyys. Tämä sama ilmiö on havaittavissa jo nyt kotimaisessa autokaupassa ajoneuvoveron hienon laskun seurauksena.

Auto- ja liikennetoimittajat ry:n puolesta,

Tommi Lempinen

Puheenjohtaja 2017